

TEAM VIER

Overzicht hinderbeleving vliegjaar 2019

(nov 2018 tot en met okt 2019)

I2280

Remco Frerichs, Jasper Kranendonk & Thijs Meekes
Januari 2020

LEESWIJZER 1/2

STECKPROEF

Team Vier heeft in de periode van november 2018 tot en met oktober 2019 netto 1.216 inwoners van 18 jaar en ouder geïnterviewd. Het onderzoek vond telefonisch plaats, waarbij ongeveer 100 inwoners per maand zijn ondervraagd. Voor het onderzoek is zowel gebruik gemaakt van vaste als van mobiele telefoonnummers. De respons op het onderzoek is ongeveer 12%. Dit betekent dat één op de acht personen uit de doelgroep aan het onderzoek meewerkt. Een dergelijke respons is bij dit type onderzoek, zonder vooraankondiging, zeer gangbaar.

De populatie in het binnengebied is ten opzichte van de andere twee gebieden relatief klein. Daarom heeft Team Vier gekozen voor een disproportioneel gestratificeerde steekproef. Dit is een steekproef waarbij de verhoudingen in de steekproef ongelijk zijn aan de verhoudingen in het steekproefkader (het onderzoeksgebied), zodat ook over het binnengebied statistisch verantwoorde uitspraken kunnen worden gedaan. De resultaten van het onderzoek zijn naast gebied ook gecorrigeerd voor geslacht en leeftijd. Wanneer in dit rapport gesproken wordt over het totaal voor het vliegjaar 2019, gaat het om het volgende aantal ondervraagden: binnengebied (n=249), buitengebied (n=725) en buiten contour (n=242).

VRAAGSTELLING

Voor het meten van de geluidshinder en slaapverstoring is gebruik gemaakt van de internationale standaardvraag (ISO norm ISO/TS 15666, 2003). Bij deze standaardvraag hoort ook een vaste manier voor het omrekenen van de individuele antwoorden naar een percentage gehinderden in de onderzoeksgroep. In deze rapportage wordt alleen het percentage ernstig gehinderden gerapporteerd, hetgeen internationaal gangbaar is (bron: 'Handreiking geluidshinder wegverkeer', RIVM rapport 609300020/2011, p. 16).

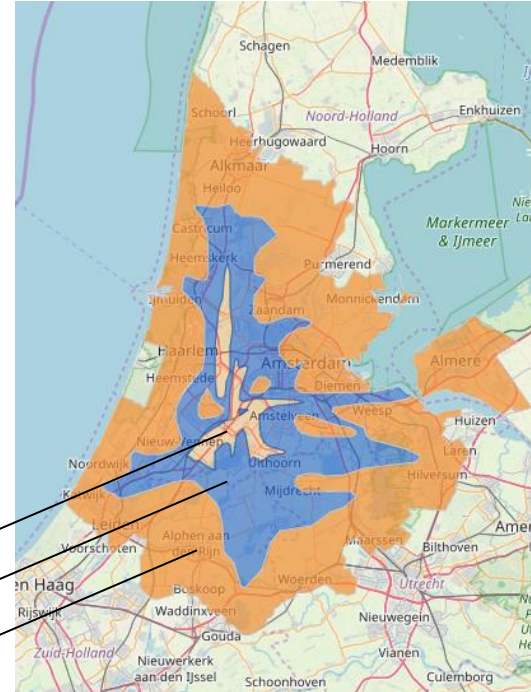
De vragen over geluidshinder van en slaapverstoring door verschillende bronnen zijn aan de gehele steekproef voorgelegd. Ditzelfde geldt voor de vraag naar de tevredenheid over de woonomgeving en de vraag naar de aandachtspunten.

LEESWIJZER 2/2

GEBIEDSINDELING

In het onderzoek is onderscheid gemaakt naar drie gebieden: het 'binnengebied' (het gebied dichtbij de luchthaven Schiphol binnen de wettelijke contour van 58dB (A) Lden), het 'buitengebied' (48dB (A) Lden tot en met 57 dB (A) Lden) en het gebied 'buiten contour' met een geluidbelasting van minder dan 48dB (A) Lden.

binnengebied
 buitengebied
 buiten contour

RESPONSVERANTWOORDING VLEGJAAR 2019

	Absoluut	%
Totaal aantal adressen	10.180	100
Ingeschreven bij Onderzoekfilter	23	0
Totaal aantal beschikbare adressen	10.157	100
Niet gebruikte adressen / niet afgehandelde nummers	186	2
Bruto steekproef (aantal beschikbare adressen minus aantal niet afgehandelde nummers)	9.971	100
Totaal aantal niet bruikbare / niet bereikbare nummers	4.366	44
Netto steekproef (bruto steekproef minus niet bruikbare/bereikbare nummers)	5.605	100
Interview compleet	1.216	22
Weigering	4.389	78
Overall respons (aantal gerealiseerde gesprekken gepercentageerd op de bruto steekproef)	12%	

MANAGEMENT SUMMARY

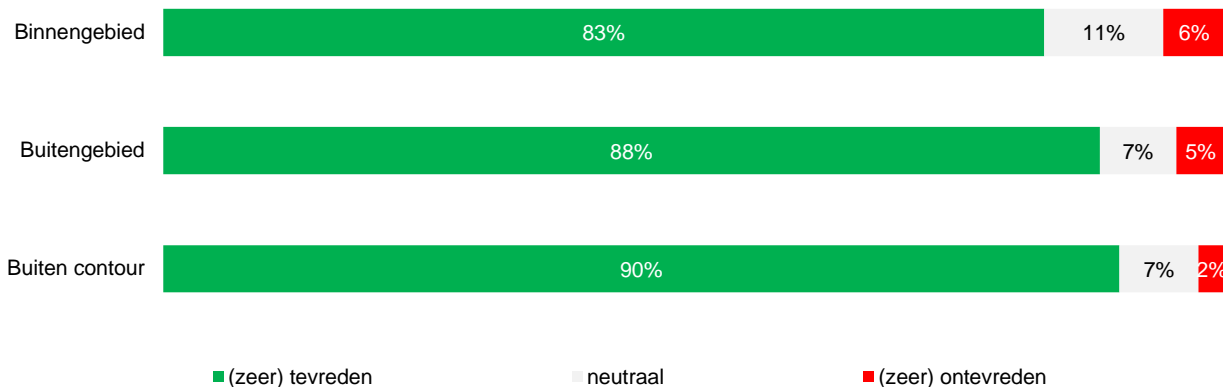
- Een ruime meerderheid van de inwoners van het binnengebied, het buitengebied en in de buiten contour is tevreden met de eigen woonomgeving. De tevredenheid neemt toe naarmate men verder van Schiphol vandaan woont.
- Bijna de helft van de inwoners van het binnengebied ervaart ernstige geluidshinder van vliegverkeer. Dit aandeel is een stuk hoger dan onder inwoners van het buitengebied en in de buiten contour. Alleen in de buiten contour is de geluidsoverlast door vliegverkeer niet de belangrijkste hinderbron, maar wegverkeer.
- Hoe ouder men is, des te vaker ervaart men ernstige geluidshinder van vliegverkeer.
- Ook bij de ervaring van ernstige slaapverstoring is sprake van een afname van de problemen naarmate men verder weg woont van Schiphol. Bijna een kwart van de inwoners van het binnengebied ervaart ernstige slaapverstoring door het vliegverkeer.
- Hoe dichter men bij Schiphol woont, des te vaker geeft men aan dat de ervaren geluidshinder is toegenomen. Hoe ouder men is, des te vaker geeft men aan dat de geluidshinder is toegenomen.
- Slechts een kleine minderheid van de inwoners in de verschillende gebieden verwacht over twaalf maanden een afname van de geluidsoverlast door het vliegverkeer.
- Hoe dichterbij Schiphol, des te vaker geeft men aan in de afgelopen maand vaak last te hebben gehad van geluidshinder door vliegverkeer.
- Inwoners jonger dan 65 jaar geven vaker dan 65-plussers aan in het weekend geluidshinder door vliegverkeer te ervaren.
- Inwoners van het binnengebied geven relatief vaak aan overlast te ervaren in de avond en in de nacht.
- Naarmate men verder weg woont van Schiphol nemen de zorgen om geluidsoverlast af. In het binnengebied maakt twee derde zich minstens enige zorgen om geluidsoverlast, in het buitengebied en in de buiten contour daalt dit aandeel tot ongeveer de helft.
- Op basis van de voortschrijdende gemiddelden zien we een lichte toename van de ervaren geluidsoverlast door vliegverkeer, zowel in het binnengebied, het buitengebied als in de buiten contour.
- In het derde vliegkwartaal was de ervaren hinder door vliegverkeer in het binnengebied het grootst: circa twee op de drie inwoners werden toen ernstig gehinderd.

OVERZICHT HINDERBELEVING VLEGJAAR 2019

- NOVEMBER 2018 TOT EN MET OKTOBER 2019

Tevredenheid eigen woonomgeving

Basis: totaal

MEERDERHEID TEVREDEN MET WOONOMGEVING

In alle drie de gebieden is een ruime meerderheid van de bewoners tevreden met de eigen woonomgeving (binnengebied 83%; buitengebied 88%; buiten contour 90%).

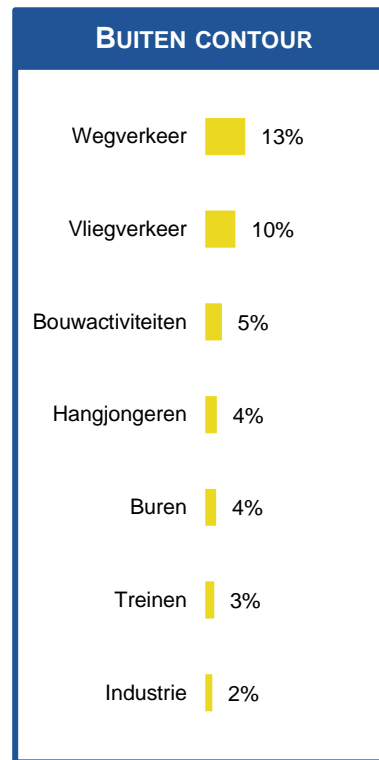
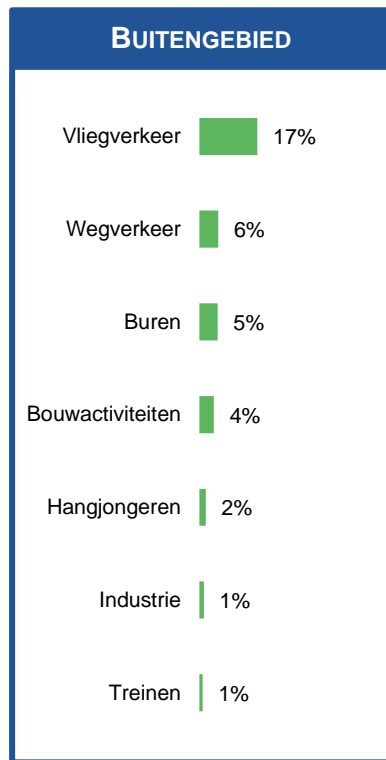
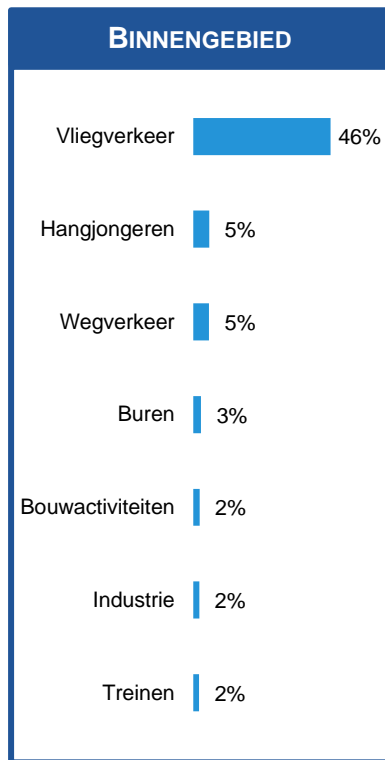
Wel zijn er meer mannen tevreden met de woonomgeving (91%) dan vrouwen (87%). Ook neemt de ontevredenheid toe naarmate men ouder is. Zo geeft slechts 2% van de bewoners van 18-44 jaar aan ontevreden te zijn met de eigen woonomgeving, waar 6% van de bewoners van 65 jaar en ouder aangeeft ontevreden te zijn.

Bewoners die 10 tot 20 jaar woonachtig zijn in de omgeving geven minder vaak aan tevreden te zijn met de woonomgeving (81%) dan zowel bewoners die er korter wonen (5-10 jaar 91%; 0-5 jaar 94%) als bewoners die er langer wonen (langer dan 30 jaar 91%; 20-30 jaar 90%).

De reden voor ontevredenheid verschilt tussen bewoners van de verschillende gebieden. Zo dragen ontevreden bewoners in het binnengebied spontaan voornamelijk overlast door vliegverkeer als oorzaak aan (4%). In het buitengebied en in de buiten contour wordt overlast door vliegverkeer door afgerond 0% van de bewoners genoemd. In deze twee gebieden springt er geen één overlastoorzaak uit.

Aandeel ernstige geluidshinder

Basis: totaal

BIJNA DE HELFT VAN INWONERS BINNENGEBIED ONDERVINDT ERNSTIGE GELUIDSHINDER DOOR Vliegverkeer

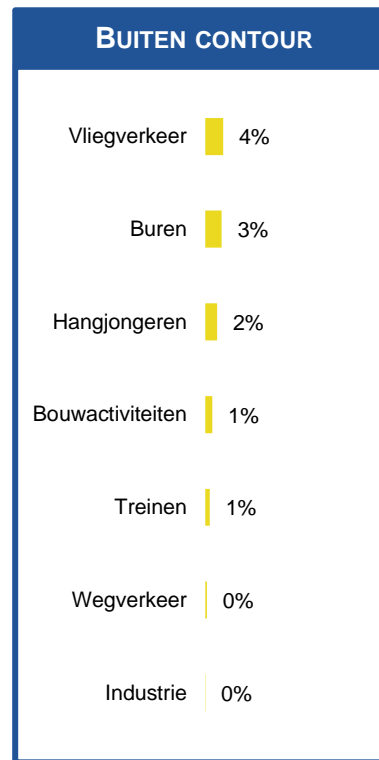
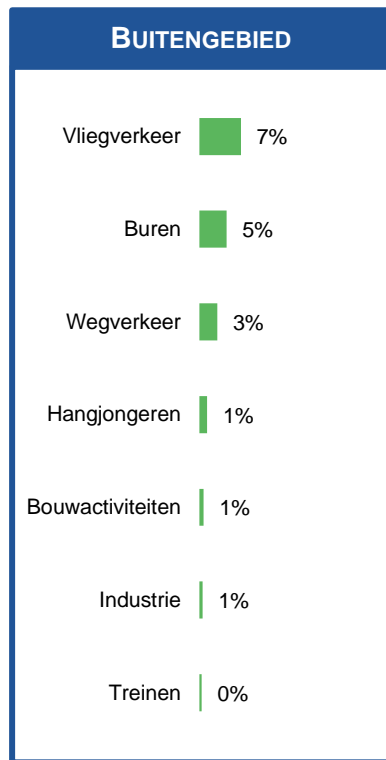
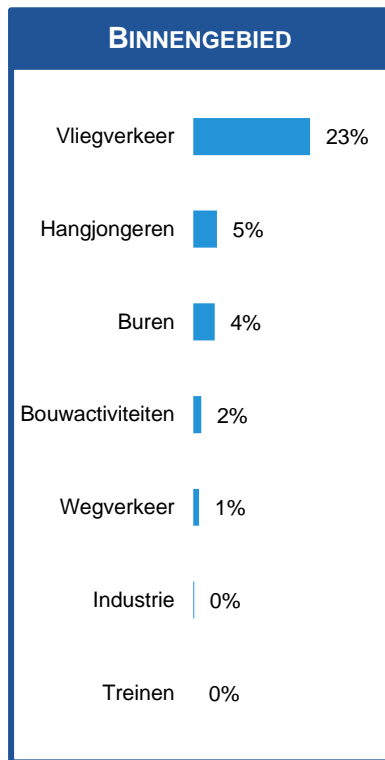
Bijna de helft van de bewoners in het binnengebied ondervindt ernstige geluidshinder van vliegverkeer (46%). Dit aandeel is daarmee een stuk hoger dan het aantal bewoners dat ernstige geluidshinder van vliegverkeer ondervindt in het buitengebied (17%) en de buiten contour (10%).

Ook lijkt leeftijd een rol te spelen in de ervaring van geluidshinder. Waar respectievelijk 10% en 11% van de 18-44 en 45-54 jarigen ernstige geluidshinder van vliegverkeer ondervindt, stijgt dit aandeel naar respectievelijk 17% en 21% onder 55-64 jarigen en bewoners van 65 jaar en ouder.

In de buiten contour wordt de meeste geluidshinder ondervonden door wegverkeer (13%). Dit aandeel is groter dan het aandeel bewoners in het binnengebied (5%) en buitengebied (6%) dat hierdoor wordt gehinderd.

Aandeel ernstige slaapverstoring

Basis: totaal

**BIJNA EEN KWART VAN BEWONERS
BINNENGEBIED ONDERVINDT ERNSTIGE
SLAAPVERSTORING DOOR VliegVERKEER**

Ook bij de ervaring van ernstige slaapverstoring zien we een afname van de problemen naarmate men verder weg woont van Schiphol. Waar bijna een kwart van de bewoners van het binnengebied ernstige slaapverstoring ervaart (23%), neemt dit aandeel af tot 7% in het buitengebied en 4% in de buiten contour.

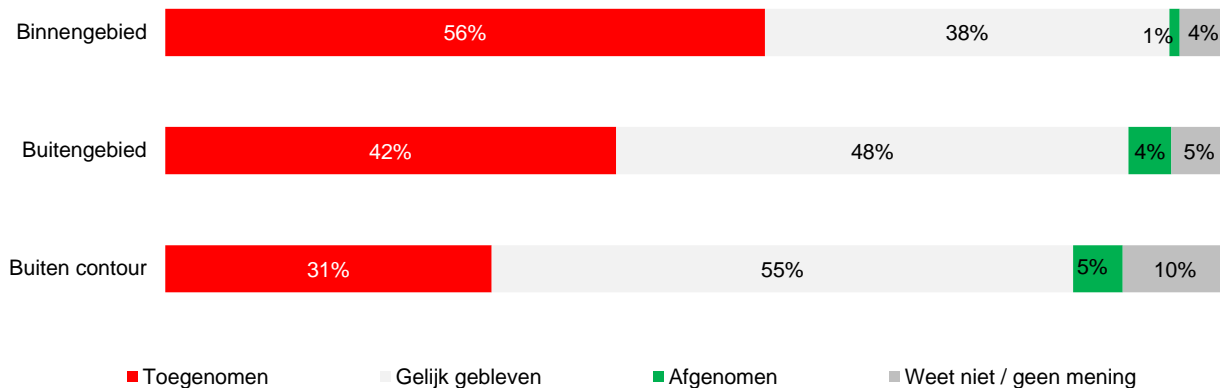
Vrouwen geven vaker aan ernstige slaapverstoring te ervaren door vliegverkeer (7%) dan mannen (4%). Naarmate men ouder wordt, nemen de slaapklachten door vliegverkeer ook toe. Dit aandeel stijgt van 3% onder de 18-44 jarigen tot één op de tien 65-plussers (10%).

Naast vliegverkeer leidt ook overlast door hangjongeren bij meer bewoners tot ernstige slaapproblemen in het binnengebied (5%) dan in het buitengebied (1%) en de buiten contour (2%).

**PERCEPTIE TOENAME OVERLAST
VLIEGVERKEER GROTER NAARMATE MEN
DICHTER BIJ SCHIPHOL WOONT**

Perceptie verandering geluidsoverlast vliegtuigen in het algemeen

Basis: totaal

Naarmate bewoners verder weg wonen van Schiphol, ervaren minder bewoners een toename in de geluidsoverlast door vliegtuigen. Zo geeft iets meer dan de helft van de bewoners in het binnengebied aan dat de overlast door het geluid van vliegtuigen is toegenomen (56%). In het buitengebied neemt dit aandeel af tot twee op de vijf (42%) en in de buiten contour geeft een derde aan dat de overlast is toegenomen (31%). Daarbij geeft ook een kleiner aandeel van de bewoners in het binnengebied aan dat de geluidshinder van vliegtuigen is afgenomen (1%) in vergelijking met het buitengebied en de buiten contour (respectievelijk 4% en 5%).

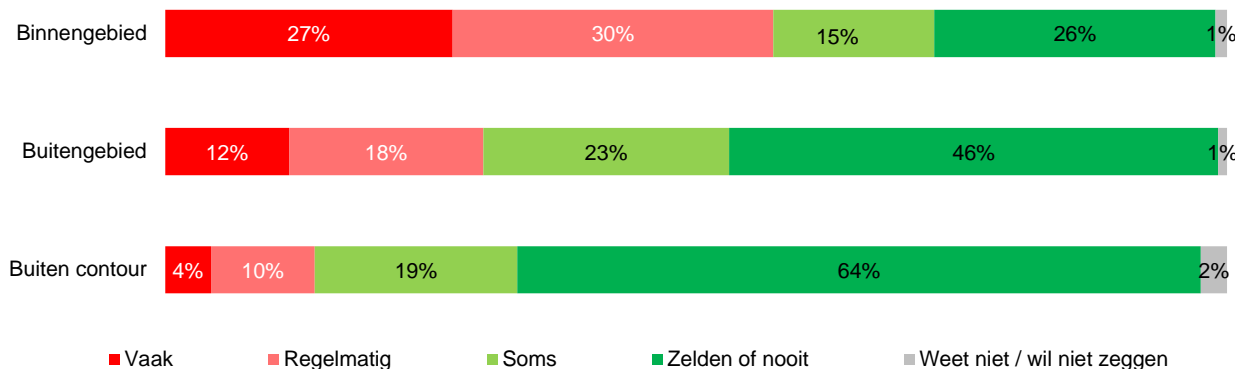
De perceptie van verandering van geluid van vluchtverkeer is ook afhankelijk van de leeftijd van bewoners. Zo zien we dat de perceptie dat de overlast door vliegtuigen toegenomen is groter is onder de 65-plussers (46%) dan onder de 18-44 jarigen (31%).

Per saldo is de ervaren hinder het sterkst toegenomen in het binnengebied (56%-1%=55 procentpunten) en het minst sterk toegenomen in de buiten contour (31%-5%=26 procentpunten).

**NAARMATE MEN VERDER VAN SCHIPHOL
WOONT, NEEMT DE FREQUENTIE VAN OVERLAST
IN DE AFGELOPEN MAAND AF**

Frequentie last geluid vliegtuigen afgelopen maand

Basis: totaal

Als we kijken naar geluidshinder in de afgelopen maand zien we ook verschillen tussen de gebieden. Iets meer dan een kwart van de bewoners van het binnengebied geeft aan in de laatste maand 'vaak' last te hebben gehad van het geluid van vliegtuigen. Van de bewoners van het buitengebied en de buiten contour geven respectievelijk 12% en 4% van de bewoners aan hier 'vaak' last van te hebben gehad. Meer dan drie op de vijf bewoners in de buiten contour geven aan 'zelden of nooit' last te hebben gehad van vliegtuiggeluid in de afgelopen maand. Onder bewoners uit het buitengebied is dit aandeel 46% en van de bewoners van het binnengebied geeft een kwart aan 'zelden of nooit' last te hebben gehad (26%).

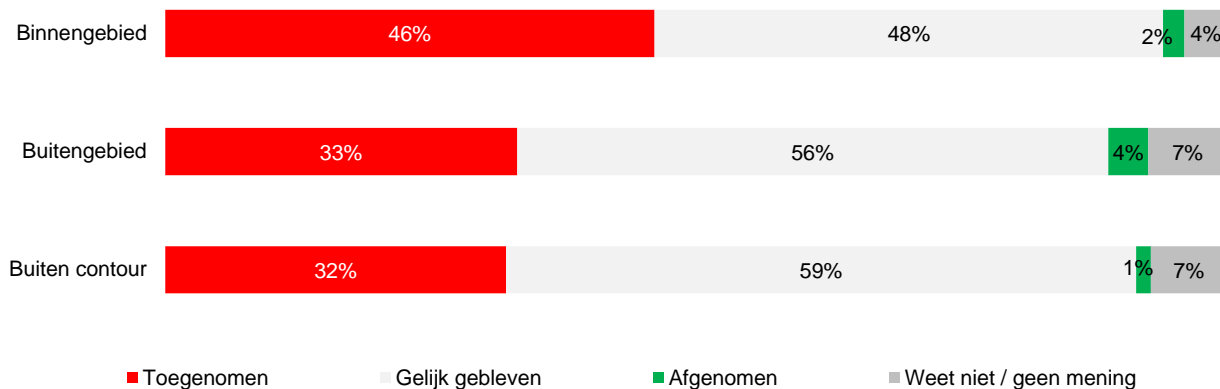
Vrouwen (10%) geven iets vaker dan mannen (7%) aan 'vaak' last te hebben gehad van geluid van vliegtuigen.

Ook geven 65-plussers (12%) vaker aan 'vaak' last te hebben van het geluid dan 18-44 jarigen (7%). 18-44 jarigen geven weer vaker aan 'zelden of nooit' last te hebben van geluid van vliegtuigen (65%) dan oudere inwoners (44-54 jarigen 57%; 55-64 jarigen 43%; 65-plussers 43%).

EEN OP DE DRIE BEWONERS VERWACHT TOENAME GELUIDSHINDER

Verwachting geluidshinder vliegverkeer over twaalf maanden

Basis: totaal

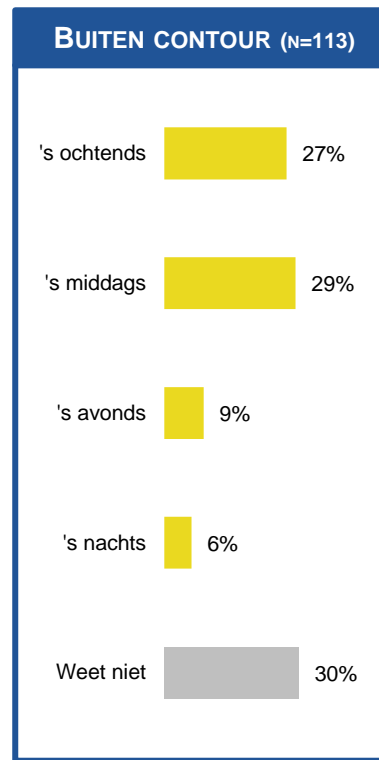
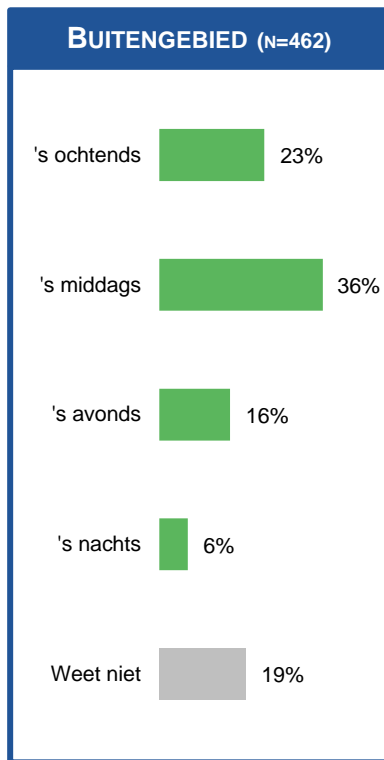
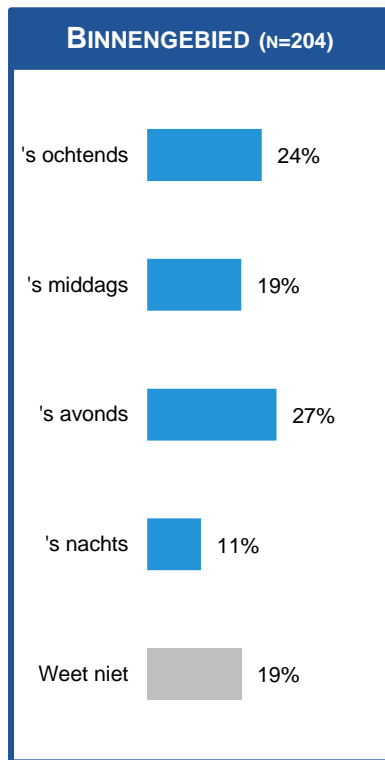

Bewoners van de drie gebieden zijn niet optimistisch over de toekomst. Van alle drie gebieden geeft slechts een klein deel aan te verwachten dat de geluidshinder over twaalf maanden is afgenomen (binnengebied 2%; buitengebied 4%; buiten contour 1%).

Bijna de helft van de bewoners uit het binnengebied verwacht dat de geluidshinder zal zijn toegenomen (46%). Dit aandeel is hoger dan onder bewoners uit het buitengebied en uit de buiten contour; in deze gebieden verwacht een derde een toename in geluidshinder (respectievelijk 33% en 32%).

Moment ervaring geluidsoverlast vliegtuigen: dagdeel

Basis: heeft wel eens overlast van vliegverkeer

BEWONERS BINNENGEBIED VAKER IN AVOND LAST VAN GELUIDSOVERLAST Vliegverkeer

Opvallend is het verschil in de dagdelen tussen de gebieden waarop overlast wordt ervaren. Bewoners uit het buitengebied en de buiten contour geven vaker aan vooral overlast te ervaren tijdens de middaguren (respectievelijk 36% en 29%) dan bewoners in het binnengebied (19%). Bewoners die binnen de grenzen van het binnengebied wonen geven echter vaker dan bewoners uit het buitengebied en in de buiten contour aan vooral in de avond (27% versus 16% en 9%) en nacht (11% versus 6% en 6%) overlast te ervaren.

VOORNAMELIJK GELUIDSOVERLAST VLIEGVERKEER IN WEEKEND

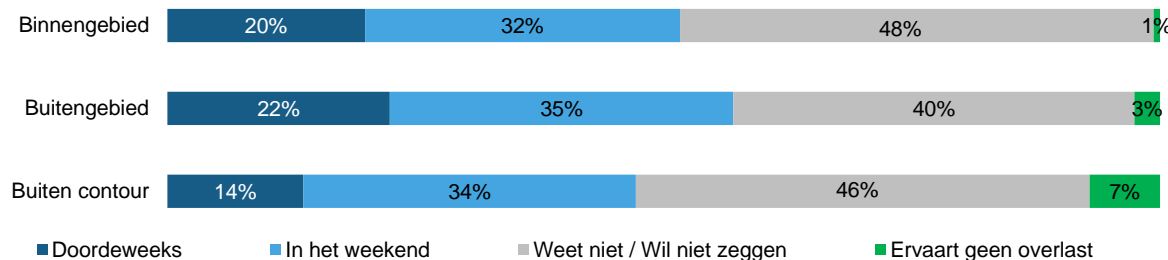
Bewoners in de leeftijdscategorieën 18-44, 45-54 en 55-64 jaar geven vaker aan overlast te ervaren in het weekend (40%, 39% en 36%) dan bewoners van 65 jaar en ouder (18%). Een mogelijke verklaring voor dit verschil is het feit dat bewoners tussen de 18 en 65 jaar nog vaker werkzaam zijn en daardoor doordeweeks niet thuis zijn.

Tussen de drie gebieden zien we weinig verschil als het gaat om het weekdeel waarin overlast wordt ervaren. Inwoners van de buiten contour geven iets vaker aan geen overlast te ervaren (7%) dan inwoners van het binnengebied (1%) en buitengebied (3%).

Meer dan de helft van de bewoners in alle gebieden geeft aan op bepaalde momenten in het jaar meer overlast te ervaren dan op andere momenten. Bewoners uit het buitengebied (64%) geven vaker aan dat dit het geval is dan bewoners uit het binnen gebied en in de buiten contour (respectievelijk 56% en 51%).

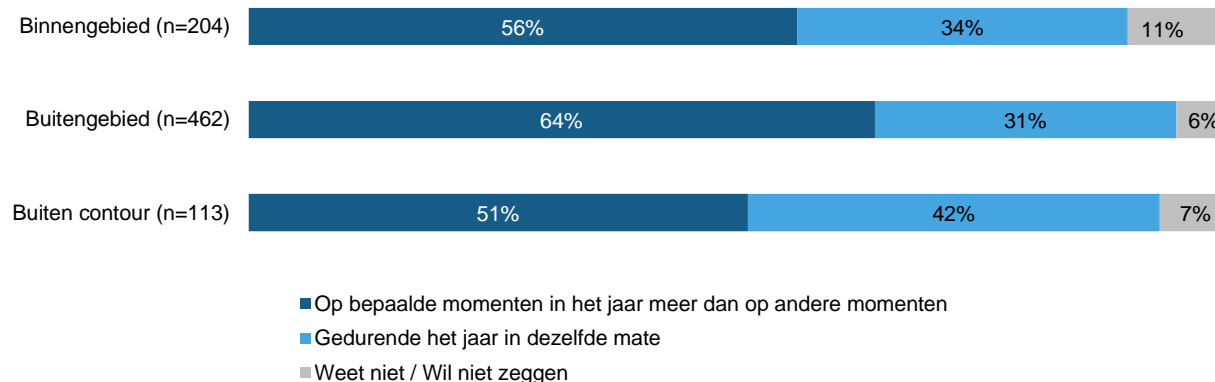
Moment ervaring geluidsoverlast vliegtuigen: weekdeel

Basis: totaal

Moment ervaring geluidsoverlast vliegtuigen: jaar

Basis: heeft wel eens overlast van vliegverkeer

**ZORGEN BEWONERS AFHANKELIJK VAN
WOONOMGEVING**

Zorgen maatschappelijke thema's

Basis: totaal

	BINNENGEBIED		BUITENGEBIED		BUITEN CONTOUR	
	Enige zorgen	Veel zorgen	Enige zorgen	Veel zorgen	Enige zorgen	Veel zorgen
Veiligheid	35%	14%	40%	13%	36%	13%
Klimaatverandering	36%	35%	39%	36%	41%	35%
CO2 uitstoot	37%	28%	37%	30%	43%	25%
Fijnstof, inclusief ultrafijnstof	38%	41%	36%	30%	33%	31%
Luchtvervuiling	46%	36%	40%	34%	47%	28%
Geluidsoverlast	32%	36%	40%	14%	38%	9%
Drukke op aanvoerwegen	37%	18%	33%	23%	40%	17%
Parkeervoorzieningen	12%	15%	27%	17%	32%	17%
Openbaar vervoer-verbindingen	16%	9%	23%	12%	24%	6%

Er zijn verschillen in de maatschappelijke thema's waar bewoners van de verschillende woongebieden zich zorgen om maken. Zo is het aandeel bewoners dat zich ernstige zorgen maakt om fijnstof groter in het binnengebied (41%) dan in het buitengebied (30%) en in de buiten contour (31%).

Naarmate men verder weg woont van Schiphol nemen de zorgen om geluidsoverlast af. In het binnengebied maakt twee derde zich minstens enige zorgen om geluidsoverlast (68%), in het buitengebied daalt dit aandeel naar 54% en in de buiten contour maakt iets minder dan de helft zich hierom zorgen (48%).

Hoewel bewoners van het binnengebied grotere zorgen hebben om de geluidsoverlast zijn de zorgen om luchtvervuiling en fijnstof in dit gebied nog groter.

In het buitengebied en in de buiten contour spelen de zorgen om parkeervoorzieningen weer een grotere rol. Respectievelijk geven 44% en 49% van de inwoners in deze gebieden aan zich op zijn minst in enige mate zorgen te maken. In het binnengebied is dit aandeel kleiner (26%).

PROFIEL RESPONDENTEN VLEGJAAR 2019

Leeftijd	n = 1216
18-44 jaar	42%
45-54 jaar	19%
55-64 jaar	17%
65 jaar en ouder	22%

Werktijdstip	n = 676
Vooral overdag	86%
Vooral in wisseldiensten	14%

Geslacht	n = 1216
Man	49%
Vrouw	51%

Gezinsgrootte	n = 1216
1 persoon	21%
2 personen	33%
3 personen	15%
4 personen	23%
5 personen of meer	8%

Thuiswerken	n = 676
Altijd	5%
Vaak	6%
Regelmatig	19%
Soms	21%
Zelden of nooit	50%

PROFIEL RESPONDENTEN VLEGJAAR 2019

Opleidingsniveau	n = 1216
Geen onderwijs / basisonderwijs/ cursus inburgering / cursus Nederlandse taal	1%
LBO / VBO / VMBO (kader- of beroepsgerichte leerweg) / MBO 1 (assistentenopleiding)	4%
MAVO / HAVO of VWO (eerste drie jaar) / ULO / MULO / VMBO (theoretische of gemengde leerweg) / voortgezet speciaal onderwijs	9%
MBO 2, 3, 4 (basisberoeps-, vak-, midden-kader- of specialistenopleiding) of MBO oude structuur (vóór 1998)	26%
HAVO of VWO (overgegaan naar de 4e klas) / HBS / MMS	7%
HBO propedeuse of WO propedeuse / HBO (behalve HBO-master) / WO-kandidaats of WO-bachelor	31%
WO-doctoraal of WO-master of HBO-master / postdoctoraal onderwijs	20%
Wil niet zeggen	2%

Werkzaam	n = 1216
Ja, fulltime	43%
Ja, parttime	26%
Nee	31%

Woon- of woonhuis	n = 1216
Koopwoning	82%
Huurwoning	28%

TEAM VIER
Markt- en Opinieonderzoek. **ZEKER METEN.**

Noordhollandstraat 71
1081 AS Amsterdam
020 645 53 55
www.teamvier.nl